

skulle danne Grundlaget for dette frie Fattigvæsen, kunde forventes at ville indkomme i Kirken. Jeg skal imidlertid ikke lægge videre Vægt derpaa, da Loven alligevel kommer til at gaae tilbage til det andet Thing, hvilket var mig meest om at gjøre at undgaae, for at være sikker paa at faae Loven ud. Forsaavidt det er foreslaaet, at der istedetfor „Menigheden“ skulde sættes „Sognebeboerne“, skal jeg gjøre opmærksom paa, at det vil være en temmelig uheldig Forandring, naar Taleren skal være om en fri kirkelig Fattigunderstøttelse, thi, dersom der i et Sogn dannede sig Sæcter, dersom der navnlig fremstod Mormoner og andre saadanne Sæcterere, der naturligtvis, saalænge de iøvrigt ellers taales, kunde have Udgang til at vælge Sogneforstandere, saa var det dog urimeligt, at de skulde have nogen Indflydelse paa at vælge Bestyrere af Penge, der vare sammenskudte i en Kirke og af en Menighed, som de ikke hørte til. Jeg troer derfor rigtignok, at vi havde gjort bedre i det ikke at foretage nogen Forandring i Loven; da det nu imidlertid allerede er skeet, saa interesserer Sagen mig ikke saameget.

J. M. Hansen: Jeg kan for mit Bedkommende henholde mig til, hvad den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds (Hammerich) har yttret til Forsvar for de Forslag, han tilligemed mig og en anden æret Rigsdagsmand har stillet; de Grunde, han har anført derfor, ere ogsaa dem, der have bragt mig til at slutte mig til Forslagene. Med Hensyn til hvad den sidste ærede Taler bemærkede om det Uheldige i at forandre „Menigheden“ til „Sognebeboerne“, skal jeg bemærke, at vi Forslagsstillere ere gaaede ud fra, at det var et frit kommunalt Fattigvæsen, som den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die Valgkreds nu kaldte det, der her blev indført. Hvormeget man nu end kan have imod Mormonerne, og saa bange vor Geistlighed end kan være for dem, saa skal man dog ikke slyde dem ud af Communerne, men man skal taale dem, man skal være langmodig og lade dem være Commune-medlemmer ligesom Andre, saalænge de svare Communes afgifter ligesom Andre, og jeg troer derfor, at,

naar man vil have et frit kommunalt Fattigvæsen, saa skal man slutte det til Communerne, og ikke bryde sig om, at der kan være Mormoner i Communen. Man kan ved andre Leiligheder i kirkelig Henseende forfølge Mormonerne saameget man vil, men i borgerlig, i communal Henseende skal man være langmodig, taale dem og indrømme dem de samme Rettigheder, som andre Statsborgere have, hvilket jeg troer er stemmende med Grundlovens Aand og ogsaa med Christendommens Fordringer. Jeg skal nu gaae over til det Forslag, jeg alene har stillet, at Ordet „kirkelig“ i Titlen udgaaer, og jeg skal da bemærke, at jeg ikke veed, af hvilken Grund de 2 ærede Rigsdagsmænd, der med mig have stillet de andre Forslag, ikke ogsaa have villet være med at stille dette; thi det forekommer mig, at det ligger ligesom i de andre Forslag, at de ogsaa maae være enige med mig i dette. Naar man siger, at Præsten ikke skal være født Medlem af Bestyrelsen, og ikke skal have Noget med den at gjøre, uden forsaavidt han vælges dertil af Beboerne, og naar man dernæst vil, at „Menigheden“, som er et kirkeligt Begreb, forandres til „Sognebeboerne“, som er et verdsligt, — og altsaa ogsaa der udskyder det kirkelige Hensyn — seer jeg virkelig ikke, hvorfor man skal beholde Ordet „kirkelig“ i Titlen. Man er heller ikke berettiget til at beholde dette Ord, af den Grund, den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Lindberg) omtalte, naar han nemlig sagde, at det var en kirkelig Understøttelse, fordi Indholdet af denne de Fattiges Tavle indkom i eller ved Kirken; thi den ærede Rigsdagsmand har ikke lagt Mærke til, at den ogsaa kommer til at indeholde hvad der paa anden Maade og ved andre Leiligheder gives til de Fattige. Naar der f. Ex. afflutes Huuskjøb, saa skal hvad der ved en saadan Leilighed eller ved andre saadanne Leiligheder indkommer, efter § 3 gaae til ommeldte Tavle, og man er altsaa ikke berettiget til at kalde denne Understøttelse kirkelig, da den kun for en Deel indkommer i eller ved Kirken, medens der, som anført, er Noget, der indkommer paa anden Maade, og som hidtil er gaaet til det officielle Fattigvæsen. Jeg slutter altsaa saaledes,